

NÁROD - JAK VZNIKÁ (+ NÁRODNOSTÍ MENŠINY)

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

7. ročník ZŠ

Občanská výchova, ZSV

Zeměpis

Dějepis

Do 10 osob

10-30 osob

Časová dotace:

45 minut

Cíl aktivity:

- žáci/kyně se vcítí do procesu přeměny pravěkých společenských uskupení v první (národní) státy, jsou seznámeni s konceptem příslušnosti ke konkrétnímu národu
- seznámení s existencí příslušníků národnostních menšin na území ČR a národnostních menšin ve světě

Pomůcky a příprava:

psací potřeby, kartičky se jmény, sešit

Klíčové kompetence:

Občanská, komunikativní, sociální a personální, k učení

SKUPINOVÁ PRÁCE - DRAMATIZACE

„No a na to, abychom si vysvětlili, co je národ, jako první si musíme vysvětlit, jak národy vznikly, a na to si zahrajeme hru.

Představte si, že jste se vrátili tisíce let do minulosti. Okolo sebe nevidíte žádné budovy, jen pár stanů ze zvířecí kůže a rozlehlou zelenou pláň. Žijete jako lovci a sběrači. Jediné, co máte, je váš rod, tedy vaše široká rodina, se kterou žijete každý den. Váš rod budete reprezentovat vy a člověk, který je s vámi v lavici. Zvolte si jméno rodu.“

=> Projdu jednotlivé lavice a zeptám se na jejich jména.

„Co musíte mít společného, abyste mohli fungovat jako rod?“

Píšeme na tabuli (jazyk, území, starší matriarcha/patriarcha, sdílené nástroje a suroviny...).

Po vymyšlení základních potřeb rodu přijde I. zvrát:

„Ve vašich rodech máte ale problém! Jelikož jste všichni příbuzní, musíte část svých dětí posílat žít s jinými rody, aby nemuseli mít děti se svými bratřenci a sestřenicemi. Co budete dělat?“ ...

Vaše rody se rozhodly, že založí kmen! Prosím tedy všechny rody, aby se do 2 minut domluvily, se kterým dalším rodem se spojí. Sednou si k sobě a vymyslí společné jméno.“

=> Opět projdu lavice a zeptám se na kmenová jména.

„Jako kmen jste nyní silnější, protože je vás víc, máte větší území a držíte všichni spolu. Co máte ještě jiného na rozdíl od rodů?“

Na tabuli zapisujeme (více zdrojů, náčelníka...)

„Máte rádi ostatní kmeny?“

Přichází druhý zvrát:

„K území, kde žijí vaše kmeny, se blíží krvelační nájezdníci. Chtějí vám vypálit vaše lesy a ukrást věci z vesnic, které jste si poctivě vyrobili. Nikdo z vás nemá dost válečníků, aby je odrazil. Co budete dělat?“

„Vaše kmeny se spojí v jeden kmenový svaz, aby mohli vytvořit společnou armádu. Vyberte si vůdce svazu a velitele armády.“

Přichází třetí zvrát:

„Nyní poprosím tři lidi (jmenujte náhodně), aby se přesunuli do jiného kmenového svazu. Mluvíte jiným jazykem, máte cizokrajně znějící jména. Představte se... Jste v tomto kmenovém svazu menšinou, musíte se nějak začlenit.“

Poděkuji za spolupráci a vyzvu je k vrácení se do lavice.

Mezi kmenovým svazem a státem už není velký rozdíl - má vlastní území, volené vládce a obyvatele, kteří spolu nejsou příbuzní. No a tito obyvatelé kmenových svazů byly první národy. Jenže národy se rozdělují, a tak vznikl i Český národ - oddělil se od ostatních Slovanů.

SHRNUTÍ

1. co je národ = Lidé se společnými dějinami a kulturním dědictvím. Mohou mít také společné území, jazyk, náboženství...
2. vznik národa = Z kmenových svazů vznikly první státy a národy. Národy neustále vznikají a zanikají.
3. národnostní menšiny = Kvůli migraci jsou v každém státě národnostní menšiny. V ČR: Ukrajinci, Slováci, Vietnamci, Poláci, Rusové.

NÁRODNOSTNÍ MENŠINY - DISKUSE

- Co přináší státům? (pracovní síla, porodnost...)
- S jakými problémy se mohou potýkat? (diskriminace, jazyková bariéra...)
- Jak je může stát podpořit? (integrační programy, jazykové kurzy...)